

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

7/27956 6K 161

2025 AİLE YILI

Sayı : E-69602026-610-00110024451 - 110381490
Konu : Soru Önergesi (7/27956)

17.06.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.05.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1628918 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/27956 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 8C47FC9D-6885-4008-A5D3-32C933CF9967

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Cad. No:151 Çankaya/ANKARA

Telefon No: (0312) 449 13 37 Faks No: (0312) 449 1341

e-Posta: stratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

Soru Önergeleri Birimi

Telefon No: (0312) 449 13 37

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na Ait 7/27956 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-9) Bakanlığımız tarafından KOBİ'ler başta olmak üzere ihracatçı firmalarımıza; yönetim ve üretim süreçlerinde bilgi aktarımı, teknolojik dinamizm ve tasarım gücü dâhil olmak üzere ihracat ile ilgili her açıdan ve ihracatın her aşamasında beceri kazandırmaya yönelik destekler sağlanmaktadır. Bu sayede, bir taraftan şirketlerin ihracat yapmaları teşvik edilmekte, bir taraftan da ihracatın markalaşma, katma değer, tasarım ve inovasyon odaklı bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir. Bu süreç, ihracatın artırılmasının yanı sıra, ülkenin ekonomik büyümesine katkı sağlayarak Türk ekonomisinin daha sürdürülebilir ve güçlü bir yapıya kavuşmasına vesile olmaktadır.

Bu kapsamda, Ar-Ge ve inovasyona ağırlık veren, dijitalleşme ve yeşil dönüşüm gibi küresel trendlere uygun bir şekilde yenilenen ihracat destekleri; tasarım, markalaşma, Turquality, Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (Ur-Ge) projelerine yönelik destekler, Küresel Tedarik Zinciri Yetkinlik Proje Desteği (KTZ), Avrupa Yeşil Mutabakata Uyum Projesi Desteği (Responsible® Programı), fuar, pazara giriş ve ihracatın tabana yayılmasına yönelik desteklerimizin yanı sıra e-ihracat gibi ihracatın dijitalleşmesi politikası araçlarından başta KOBİ'lerimiz olmak üzere, tüm ihracatçılarımızın yararlanması amacıyla geliştirilmekte ve güçlendirilmektedir. Ayrıca, ihracatın dijitalleşmesi için e-ihracat ve yeni nesil teknolojilere yönelik verilen dijital pazarlama, sipariş karşılama ve yurtdışı pazaryeri entegrasyonu gibi özel araçlarla firmalarımızın teknolojik dönüşümleri desteklenmektedir. Bu sayede, inovatif, tasarıma dayalı ve yüksek teknoloji ürünlerin ihracatı teşvik edilerek ihracatçılarımızın dış pazarlarda sadece fiyat avantajıyla değil, aynı zamanda kalite ve yenilikçilikle de öne çıkmaları sağlanmaktadır. Nitekim 2025 Yılı İhracat Eylem Planı da bu hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır.

İlaveten, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yürüttüğü Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi (HAMLE) Programı ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)'nın sağladığı Yatırım Taahhütlü Avans Kredileri (YTAK) orta yüksek ve yüksek teknolojiye sektörlere odaklanmaktadır. Ayrıca, yakın zamanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından duyurulan HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı ile proje bazlı teşvikler, pazar geliştirme destekleri ve cazip finansman olanakları sunulmaktadır.

Bunun yanı sıra, üretim ve ihracat kapasitesi ile bölgesinde bir merkez olan ülkemizin, sahip olduğu potansiyeli geliştirmek ve uluslararası pazardaki yerini güçlendirmek için alternatif yeni ticaret destinasyonları ile pazarlarımızın daha da çeşitlendirilmesi amacıyla "Uzak Ülkeler Stratejisi" ve "İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Üyeleri ile İhracatı Geliştirme Stratejisi" gibi birçok strateji kurgulanmaktadır. Öte yandan, ihracatçı firmalarımızın küresel finansmana erişim imkânlarını genişletmek, desteklemek ve kolaylaştırmak da firmalarımızın dış pazarlarda rekabetçi konumlarını sürdürebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Ayrıca, ihracatçımızın daha düşük maliyetli finansman imkânlarına kavuşması için Türk Eximbank, Türk Ticaret Bankası ve İhracatı Geliştirme Anonim Şirketi (İGE A.Ş.) ile sıkı bir iş birliği halinde çalışılmaktadır.

Sonuç olarak, ihracatçı firmalarımızın rekabet gücünü artırmak için bütüncül bir yaklaşım benimsenmektedir. Türkiye ekonomisinin geleceğinin, inovasyon ve teknolojiye dayalı, güçlü bir ihracat yapısına sahip olmaktan geçtiğinin bilinciyle ekonomimizin tüm paydaşlarıyla birlikte çalışarak, ihracatçılarımızın karşılaştığı zorluklar ciddiyetle ele alınarak, sürdürülebilir ve rekabetçi bir ihracat yapısı inşa etmek için çalışılmaktadır.

Öte yandan, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2025 yılı Ocak ayı verilerine göre geçen senenin aynı dönemine göre yatırım malları %1,7, ara malları (ham madde) %9,2, tüketim malları da %20,6 artış göstermiştir.

Anılan dönemde, tüketim malları ithalatında binek otomobil ithalatı önde gelmektedir. Binek otomobili ithalatında elektrikli otomobiller için Avrupa Birliği ve STA ülkeleri hariç %10, Çin için %40 İlave Gümrük Vergisi uygulanmaktadır. Çin menşeli konvansiyonel ve hibrit araçlarda ise ithalat değerinin %40'ı oranında veya adet başına minimum 7.000 dolardan yüksek olanının ek mali yükümlülük olarak uygulanmasına 7 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla başlanmıştır. 1 Şubat 2025 itibarıyla ilgili araçlara uygulanan oranlar %50 veya 9.500 dolar olarak tatbik edilmektedir. (Plug-in otomobiller için oran aynı kalmıştır.)

Tüm bu hususlara ilaveten, ithalatın ülke yararına ve yerli sanayinin ihtiyaçları doğrultusunda yürütülmesini temin etmek, yerli üreticiyi korumak ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde milli çıkarlarımızı gözetmek maksadı ile İthalatta İlave Gümrük Vergisi ve Ek Mali Yükümlülük Uygulamaları yürütülürken, yerli üreticimizin haksız rekabete karşı savunmak üzere ilgili mevzuat doğrultusunda açılan soruşturmalar neticesinde anti-damping ve sübvansiyon vergileri uygulanmakta, dahası yine sanayicimizi üretime teşvik etmek üzere kullanılmış ve yenileştirilmiş eşyanın ithalatına düzenleme getirilmekte, bir eşyanın ithalatında yaşanan seyri takip etmek üzere gözetim uygulaması yürütülmekte, ülkemizde üretimi olmayan eşyanın girdi olarak kullanılması halinde üreticimizin maliyetlerini düşürmek üzere hammadde ve ara mallarında tarife kontenjanı, gümrük vergilerinin askıya alınması gibi uygulamalar sürdürülmektedir.

Diğer taraftan, 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu kapsamında istatistiksel bilgilerin saklanması, kullanıcıya sunulması, söz konusu alanlara ilişkin sistemlerin geliştirilmesi ve bu amaçla ulusal ve uluslararası bir bilgi ağı ve bilgi akış sisteminin oluşturulmasını koordine etme görevi TÜİK uhdesinde bulunmaktadır. Bu veriler TÜİK tarafından aylık ve yıllık bazda düzenli olarak ve şeffaf bir şekilde tüm kamuoyunun bilgisine açıktır.

Son olarak, altın ithalatına ilişkin muhtelif düzenlemeler Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı uhdesindedir.